

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275
Kéziratok nem adatnak vissza.

Szózat a kereskedőkhöz és iparosokhoz.

Irta: Dr. Balázs Bertalan.

Debreczen, május 13.

A jogi életben nagy alapvető munkálatok korát éljük. Legkimagaslóbb e munkálatok között a „Magyar általános polgári törvénykönyv tervezete,” a mely immár teljes egészében a nyilvánosságnak átadva az arra hivatott tényezők bírálatának van alávetve.

Rendkívül fontos is a kritika gyakorlása, mert a tervezet törvényre emeléséig van mód és alkalom, annak hiányait az illetékes körök figyelmének fölhívásával korrigálni, a bírálatok elmulasztásával nehéz lesz a téves rendelkezések kiküszöbölése, a melyek különben — ha törvénynyé válnak — helyes jogi szabályozás helyett, gyakran az ellenkezőt eredményezik.

Kereskedőink és iparosaink érdekét rendkívül közelről érintik a tervezetnek azon intézkedései, melyek az eladott dolog hiányáérti szavatosságra vonatkoznak s ha erre a figyelmet felhívom, teszem ezt azon hitben, hogy az érdekelt körök idejekori fellépése elfogja háritani az érdeküket nemcsak sértő, de existenciájukat is fenyegető intézkedések törvénybe iktatását.

A tervezetnek 1431 és következő §§-ai szerint az eladó szavatol a vevőnek, hogy az eladott dolog a veszély átszállásának időpontjában nem szenved oly hiányban, mely értékét vagy rendeltetésének megfelelő használhatóságát kizárja, vagy számbavehetően csökkenti; szavatol azért is, hogy a dolog a fent említett időpontban a kikötött tulajdonságokkal bir. Szavatossági hiány miatt a vevő a szerződés felbontását vagy a vételár leszállítását követelheti.

Ezen intézkedések a helyes jogi követelményeknek megfelelnek a mint, hogy nem tehetünk kifogást a tervezet azon további intézkedése ellen sem, a mely a fentebb említett vagylagos jogok érvényesítése helyett a vevőnek az eladó ellen kártérítési jogot ad, ha a kikötött tulajdonság hiányzik, vagy ha az eladó a dolog hibátlan voltaért jót-

állott, vagy ha a hiányt rosszhiszeműen elhallgatta.

A mi a kritikát különösen kihívja, az a tervezetnek nyomban ezután következő azon intézkedése, mely szerint: „Ez eseteken kívül is felelős az iparos vagy kereskedő, a ki üzlete köréhez tartozó árukat ad el a vevőnek azért a kárért, a mely az áru rendeltetészerű használata mellett annak hiányos minőségéből származik.”

Oly tetszetősnek látszó, de valójában oly veszedelmes jog-elv nyer itt néhány szóban kifejezést, mely következményeiben a kereskedő és iparos osztályra végzetessé válhat s mely a kereskedelmi forgalom szabadságának veszélyeztetésével egyenesen lét-érdekében támadja meg a kereskedői és iparos-osztályt.

Minden törvény rendesen magán viseli a meghozatala idején uralkodó áramlatok bélyegét, a tervezet is azt mutatja, hogy az a merkantilismus gyűlölt jegyében született, mely alól alig tudja magát még a törvényhozó is emancipálni.

A liberalismus tulhajtásaiban radikálissá válik s ez egyenesen maga a reakció. Jogrendszerünk kiépítésénél és jogelvek megállapításánál pedig reakciónak egyáltalában különösen pedig kivételkép egy társadalmi osztály terhére nem lehet helyet adni.

A jogfejlődés általános, mondhatni természetes törvényei a szabadelvűség irányutját írják elő, a tervezetben kifogásolt intézkedés pedig nagyon is eltér ez utról, a mellett az osztó igazság követelményeit is figyelmen kívül hagyja, mert míg a kereskedő, vagy iparos osztályhoz nem tartozó eladó, csak akkor tartozik kártérítéssel, ha az eladott dolog a kikötött tulajdonságokkal nem bir, vagy ha az eladott dolog hibátlan voltaért jót állott vagy ha a hiányt rosszhiszeműen elhallgatta, addig a kereskedő, vagy iparos tekintet nélkül a fenti előfeltételekre teljes kártérítéssel tartozik, ha a kár a hibás dolog miatt az áru rendeltetészerű használata mellett áll elő.

Lehet tehát a kereskedő vagy iparos a legjobb hiszemben arra

nézve, hogy a tárgy a mit elád, hibátlan, ez neki mit sem használ és kártérítési kötelezettsége oly nagymérvű, mely semmikép nem áll arányban — nemcsak az árun elért haszonnal, de az áru vételárával sem.

Ha, tegyük fel, a cipész-mester megrendelésre egy pár cipőt készít s a megrendelő érzi, hogy az új cipő kissé szoritja a lábát, szót is emel e miatt a cipésznél, de mert azon hitben van, hogy az csak pár napig tarthat s viselés közben a cipő majd a lábhoz alkalmazkodik, nem tulajdonít komolyságot a dolognak. Néhány nap érzi azután, hogy lába megdagadt, a baj ágyba dönti, mert a szűk cipő neki oly lábbajt okozott, mely öt esetleg egy hónapra is ágyhoz szögezi — sőt uincs kizárva, hogy lábát beállítható vérmérgezés folytán amputálni kell. Ilyenkor a tervezet szerint a cipésznek meg kell fizetni a kárt, mert hiszen a kár az áru rendeltetészerű használata mellett annak hiányos minőségéből származik.

Ha a marhakereskedő egy ragályos betegségben szenvedő, oly jószágot ad el, melyet közvetlenül az előtt egy gazdálkodótól vett, a tovább eladásnál az eladó kereskedő nem is ismerhette fel hirtelen a jószág baját s a vevő jószág állománya a ragályos betegséget azon egy beteg jószágtól megkapja és e miatt nagy kárt szenved, ugy a tervezet szerint a kereskedő, kitesemmi rosszhiszeműség nem terhel — egész vagyonát is meghaladható kártérítéssel köteles a vevőnek, csak pusztán azért, mert kereskedő volt az eladó fél.

A törvény az életnek készül, a gyakorlati életből pedig százanként lehetne eseteket felsorolni, a melyek szinte megdöbbentően illusztrálnák a tervezett intézkedés helytelenségét.

A kereskedelmi- és iparkamarák is bizonyára résen lesznek s bizunk abban, hogy a kamarák együttes fellépéssel minden lehető elfognak követni, hogy megakadályozzák a kereskedők és iparosok existenciáját veszélyeztető intézkedéseknek törvényhozási szentesítését.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, május 13.

A képviselőház mai ülése egy felette érdekes, fontos és határozott kijelentéssel kezdődött: Szederkényi Nándor kérdésére ugyanis Apponyi kijelentette, hogy a Ház őszzel okvetlenül átköltözködik az új parlamentbe. Ezt a nyilatkozatot minden oldalról élénk tetszéssel fogadták.

— Ezt tudnunk kellett! — hangzott itt is, ott is.

— Hogyne, hiszen egészen új negyedbe kell költözködnünk.

Es aztán erről folyt a diskurzus, a huzezokodásról, a lakbér emelkedéséről és hogy a háziurak újabb zsarnokoskodása következtében fel kellene emelni a képviselői lakbéréket.

Az appropriációs vitát Krasznay a szélbal atléta kezdte meg, egyre Kristóffyval polemizálva. Kristóffy aztán személyes kérdésben felelt meg neki. Egyébként a hangulat nagyon lanyha volt az egész ülés alatt. Mindenki ohajtott, vajha tullennénk már az egész budgeten.

Részletes tudósításunk itt következik.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László.

Elnök bejelenti, hogy Lendl Adolf lemondott összeférhetetlen állásairól.

Angyal József bejelenti, hogy Egri Dezső mandátumának átvizsgálása feleslegessé vált, mert a kuria a választást megsemmisítette.

A parlament költözködése.

Paró Lajos a gazdasági bizottság előadója elfogadásra ajánja a képviselőház 1902 évi költségvetését.

Szederkényi Nándor kérdezi, hogy átköltözködik e még az idén a ház az új parlamentbe, és ha igen, a költözködés költségeit miért nem vették fel az előirányzatba?

Biró Lajos azt feleli, hogy költözködés esetén póthitelt fognak kérni.

Szederkényi Nándor egyenes választ kér.

Apponyi Albert elnök kijelenti, hogy a ház meg ez őszzel elköltözködik az új parlamentbe már kényszerűség miatt is mert e régi ház nagy tatarozásra szorulna, ha a jövő telet is itt akarnók tölteni. E kérdés pedig valóban felesleges most már. (Általános élénk helyeslés.) A mi a költségeket illeti, azt előre látni nem lehet, de annak idején a bizottság be fog számolni róla. (Általános helyeslés.) A Ház ezután elfogadta a két segédkönyvtárnoki állás szervezése tárgyában és Desseffy Arisztid háznagy titkár fizetésemelése ügyében benyújtott jelentéseket.

Az appropriáció.

Krasznay Ferencz elsősorban Kristóffy beszédével foglalkozik. Kristóffy élesen és igazságtalanul támadta meg pártját. A függetlenségi-párt kezdeményezett minden reformot, mely Magyarország érdekében okvetlenül fogantatandó. Helyteleníti Kristóffy Józsefnek a nemzetiségi kérdésben való állásfoglalását, mely homlokegyenesen ellenkezik a szabadelpvűpárt egyik kiváló szónokának, Hódossy Imrének fejtegetéseivel, melyet pedig az egész szabadelpvűpárt osztatlan

tetszéssel fogadott. — Kijelenti, hogy a nemzetiségi izgatások ellen kész volna a legkíméletlenebb eszközöket felhasználni, de a nemzetiségek milliói nem támadnak a magyar nemzeti állam egysége ellen, azért azok érdekében szükségesnek tartotta szavát felemelni.

Bakonyi Samu látja, hogy Kristóffy megbánta szavait, ezért nem is foglalkozik Kristóffy tegnapi beszédével. Az ország gazdasági helyzetével foglalkozik, mely helyzet arra vall, hogy gazdasági politikánk továbbra fenn nem tartható. A trónörökös utazásáról szól. Helyteleníti, hogy a miniszterelnök nem találja sérelmesnek azt, ha a magyar állam fensége úgy lesz képviselve, mint Ausztria többi részei. Megnyugtató felvilágosítást vár azon kérdésre, hogy ily ügyekben van e a miniszterelnöknek előzetes beleszólása, vagy csak utólag értesülünk-e mindig a mi alkotmányunk megsértéséről? Goluchovszky az osztrák delegációban elmondta exposéját, de a magyar delegációt erre érdemesnek nem tartotta. Helyteleníti, hogy a delegációnak a nyelve német. Ilyen körülmények közt nem fogadhatja el a költségvetést.

A honvédezek szaporítása.

A tisztikarok létszámának szaporítása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 13.

Nagyfontosságú átalakulás előtt áll — mint teljesen megbízható forrásból értesülünk — a magyar honvédség, a mi valószínűleg rövid idő alatt létesül már. Arról van ugyanis szó, hogy az ezredeket szaporítani fogják az osztrák Landwehr mintájára, mint a mely beosztás sokkal jobban felel meg a mai békes időnek.

A gyalogezredek tudvalevőleg négy zászlóaljából állanak, a mi fölötté praktikus volt a régi taktika szerint, a mikor egy-egy ezred önállóan ment háboruba. Az első zászlóalj kezdte a harcot, a második folytatta, a hátralevő kettő pedig a végeredmény kifejtésében vett részt és esetleg eldöntötte az egész sorsát.

Mai napság azonban nincs ennek értelme. Így gondolkodnak katonai körökben, a hol tanulmányozzák már is a kérdést. Ha ugyanis ma háboru ütne ki, nem küldenének esatába csak egy ezredet, minthogy az a hadászati taktika jelenlegi kifejlődött stádiumában mit sem használ. Ha pedig több ezredről vagy pláne egész hadtestekről van szó, fölöslegessé vált az ezredeknek négy zászlóaljba való beosztása is.

Hogy tehát kisebb egységgel folyjon a munka, le fogják szállítani ezredenkint a négy zászlóaljat háromra, mint az már régóta divatozik Németországban s mint a hogyan a Landwehrt osztották be néhány év előtt.

A fölöslegül maradó zászlóaljakból új ezredeket alakítanak. Így lett a 26. Landwehr-ezredből 36. és így lesz a 28. honvédegyalozred is megfelelőképen kiegészítve.

Bizonyára ennek egyik előjele az a készülődés, a mely most folyik a honvédség kebelében, ahol az egyes zászlóaljaknál az ezreden belül arányosan rendezik a tisztikar létszámát. Vannak ugyanis olyan ezredek, amelyeknél tisztihány van, másoknál fölösleg. Ezeket egyenlítik ki arányosan.

A honvédtiszti hiányt azonban még

így sem pótolhatják, amennyiben átlag 11 tiszttel van kevesebb minden ezrednél, mint amennyire szükség volna. Ezen pedig nem lehet csodálkozni, mert a honvédtiszti pálya lassankint elveszti vonzó mivoltát, ha olyanok maradnak az előléptetési viszonyok, mint amilyen jelenleg. Májusban például 4 hadnagy és 7 főhadnagy lépett csak elő, a mi kétségen kívül közeledő lépés az osztrák minta felé. A honvédtisztek előléptetési viszonyai eddigelé sokkal kedvezőbbek voltak, mint a közös hadseregbelieké, lassankint azonban azt akarják kivinni, hogy alantós tiszt (hadnagy és főhadnagy) tizenkét esztendő töltsön ki, mtg százados lesz. Ezért esökken a pályára lépők kedve és innnen magyarázható a hiány. A pótlást az iskolából vélik megoldhatónak a katonai körök, körülbelül három év múlva, a mikor megfelelő számú képzett tiszt kerül az ezredekhez.

Egyelőre azonban a tisztikar létszámának rendezése fontosabb kérdés, a minek befejezése május végéig várható. Természetes, hogy ez nagyobbszabású áthelyezésekkel lesz kapcsolatos, amiért is most küldik fel az egyes helyőrségekből a titkos miniszteri utasítások alapján az ezekre vonatkozó előterjesztéseket.

Az izr. hitközség gabella-ügye.

A közigazgatási-bíróság döntése.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, május 14.

Egy évvel ezelőtt történt épen, — hogy a debreczeni kir. pénzügyigazgatóság jövedelmi adót vetett ki az izr. hitközség gabellájára. A gabella tudvalevőleg nem más, mint a baromfiak ritualis levágása után nyert jövedelme a hitközségnek.

A hitközség ekkor tiltakozott a pénzügyigazgatóság fenti ténye ellen. — Felhozta a többek közt indokul, hogy gabella-jövedelmeit évek óta megadóztatlanul élvezi s az uzus oly régi, hogy azon csak úgy ötletszerűleg változtatni nem lehet. Legfőbb érve mégis annak bizonyítása volt, hogy a gabellából befolyt jövedelmeinek nagyrésztét humánus és kulturális célokra fordítja.

A hitközség ez indokolás kapcsán a közigazgatási-bizottsághoz felebbezte meg a pénzügyigazgatóság határozatát. A közigazgatási-bizottság helyet adott az izr. hitközség felebbezésének és elvben megsemmisítette az első ítéletet.

A pénzügyigazgatóság ekkor, sértve látván a kinestár érdekeit, felterjesztette az egész ügyet a legfelsőbb fórumhoz, az országos közigazgatási bíróság elé. A felterjesztés a pénzügyigazgatóság részéről is indokolással történt. Ez indokolás alapja hivatkozás volt az 1891-ig fennállott királyi pénzügyi bíróság egyik elvi jelentőségű határozatára, mely világosan kimondja, hogy a izr. hitközségek gabella-jövedelmei kivétel nélkül megadóztatás alá esnek. Ezt annál inkább ajánlhatta figyelembevételre a pénzügyigazgatóság, mert épen a pénzügyi bíróságból alakult ki a mai közigazgatási bíróság, mely előtt tehát a jelen esetben csaknem kötelező elvi jelentőségű határozat állott.

A közigazgatási bíróság *Wekerle* Sándor elnöke alatt a napokban hozta meg határozatát a gabella-ügyben s ez ítéletet tegnap küldte meg a debreczeni pénzügyigazgatóságához. Ez ítélet szerint a közigazgatási bíróság egyszersmindkorra felmentette a debreczeni izr. hitközséget attól, hogy gabellajövedelmei után adót kelljen fizetnie.

Az ítélet indokolása igen magas jogász tudásra s a mai felsőbb bíróságok liberális s egyuttal önálló felfogására vall. Igaz ugyan — mondja az indoklás — hogy az országos pénzügyi bíróságnak elvi jelentőségű határozatait követni szokta ítélezéseiben a közigazgatási bíróság, de a jelen esetben eltér attól és mivel hitelt érdemlőknek találja és tudja a hitközség által felhozott indokokat, újabb elvül kimondja, hogy az izr. hitközségnek nem kell adót fizetni gabellajövedelme után.

Mi, akik főként a köznek, egy társadalomösszeségnek érdekét védjük, a legnagyobb örömmel és méltánnyalással fogadjuk a közigazgatási bíróság határozatát. Meglátszik azon, hogy a viszonyok tanulmányozása s a körülmények gondos mérlegelése után készült.

Viszont azonban nem hibáztathatjuk a pénzügyigazgató határozatát sem. Őt kötve tartotta a hivatalosan előírt határozat, melyet egy felsőbb bíróság gyakorlata s az elévülés csaknem törvénynyé tett. A pénzügyigazgatóság nem ismerhette még a közigazgatási bíróság véleményét, mert ez a fórum csak most, a felterjesztés folytán nyert impulsusra hozta meg újabb s ugyancsak elvi jelentőségű határozatát.

Az izr. hitközség e határozat folytán körülbelül ötvenezer koronával lett gazdagabb. S ha meggondoljuk, hogy a hitközség indokolása, de meg a köztudomás szerint is e jövedelem nagyrésze humánus célokat segít elő, — akkor kétszeres örömmel és megelégedéssel kell fogadnunk a legfelsőbb bíróság határozatát.

Lókiállítás a Hortobágyon.

A lótenyésztés előmozdítása.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, május 13.

A debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság, a Hortobágy pusztán jövő hó 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor, a lóvásártéren népies lókiállítás és a földmivelésügyi miniszter segítségével, lótenyésztési jutalomdíj kiosztást rendez.

A nagyérdékű és gazdasági szempontból különösen fontos ünnepségre ma küldi szét *Rickl* Antal gazd. egyesületi elnök, *Huttlész* Kázmér lótenyésztésbizottsági elnök és *Rácz* Lajos egyesületi titkár aláírásával meghívását a gazdasági egyesület a kiállítás s a díjkiosztás programjával együtt. A kiállításon a szabályok értelmében jutalomban részesülhet minden debreczeni lótulajdonos és gazdának a hortobágyi legelőről kiállított lóva.

A jutalomdíj-osztáson a debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bi-

zottság által kiosztatnak a következő díjak:

I. csoport.

Csikóval elővezetett anyakanczák:

1-ső díj 6 drb. arany, vagy aranyoklevél.
2-ik " 4 " " " aranyoklevél.
3-ik " 3 " " " ezüstoklevél.
4-ik " 2 " " " ezüstoklevél.
5-ik " 1 " " " bronzoklevél.
6-ik " bronzoklevél.

II. csoport.

Három éves kanczacsikók:

1-ső díj 5 drb. arany, vagy aranyoklevél.
2-ik " 3 " " " ezüstoklevél.
3-ik " 1 " " " bronzoklevél.
4-ik " bronzoklevél.

III. csoport.

Kétéves kanczacsikók:

1-ső díj 5 drb. arany, vagy aranyoklevél.
2-ik " 3 " " " ezüstoklevél.
3-ik " 1 " " " bronzoklevél.
4-ik " bronzoklevél.

IV. csoport.

Egyéves kanczacsikók:

1-ső díj 5 drb. arany, vagy aranyoklevél.
2-ik " 3 " " " ezüstoklevél.
3-ik " 1 " " " bronzoklevél.
4-ik " bronzoklevél.

V. csoport.

Egyéves méncsikók:

1-ső díj (Steinfeld Champion) 10 darab arany, kis- és kisközép birtokosoknak.
2-ik díj 5 drb. arany, vagy aranyoklevél (Lovaregyleti díj.)
3-ik díj aranyoklevél elismerésül, nagy-közép és nagy-birtokosoknak.

VI. csoport.

Kétéves méncsikók.

1-ső díj 5 drb. arany, vagy aranyoklevél (egyesületi díj.)
2-ik díj bronzoklevél.

VII. csoport.

Hároméves méncsikók.

1-ső díj 5 drb. arany, vagy aranyoklevél (egyesületi díj.)
2-ik díj bronzoklevél.

A kiállításra vonatkozó egyéb tudnivalókat a Gazdasági Egyesület az alábbiakban közli:

A jutalmazottak által az egyesület rendelkezésére visszaboesátott aranydíjak helyett, megfelelő elismerő oklevelek adatk ki, melyek a díjakhoz képest megállapítva vannak.

Minden díjazott ló Debreczen szab. kir. város adományából, szalaggal díszítetik fel.

Azon tenyésztők, kik egy csoportban aranydíjat nyertek, ugyanazon csoportban csak megfelelő elismerő oklevélben részesíttetnek.

A lótulajdonos gazdaközönség felkértek, hogy lovait a kijelölt helyre, reggel 7 óra előtt oda vezettesse, hogy azok jegyzékbe vétethessenek s a bírálóbizottság akadály nélkül megkezdhesse működését.

A Hortobágyra indulás a rendes vonaton, június hó 8-án reggel fél 5 órakor, visszajövetel a rendes vonattal délután 3 órakor leend.

Étkezés tetszés szerint a hortobágyi csárdában történik.

A kiállításra és jutalomdíj kiosztásra vonatkozólag egyébként szívesen szolgál mindennemű szóbeli felvilágosítással is a Gazdasági-Egyesület titkári hivatala.

UJDONSÁGOK.

Angol gazdák Debreczenben.

Darányi miniszter leirata.

„Zajos és fárasztó fogadtatás mellőzését kérem, mivel a társaság komoly tanulmányok szerzése céljából érkezik oda.“

Darányi Ignác.

Bővebben és több ízben megemlékeztünk már az angol gazdák debreczeni látogatásáról. A nagyérdékű vendégség ügyében tegnap újabb leirat érkezett Darányi Ignác földmivelésügyi minisztertől Debreczen város közönségéhez, melyben bejelenti a miniszter, hogy Albion fiai Urnapján, május 29-én csütörtök reggel 5 óra 30 perczkor érkeznek hozzánk Püspök-Ladány felől.

Az ötven tagból álló angol társaságot a város és a Gazdasági-Egylet képviselői fogadják a vasuti állomásnál, honnan rövid reggelizés után egyenesen a Pallagra hajtatnak.

Itt megtekintik a gazdasági tanintézetet, a dohánytermelési kísérleti állomást. Megnézik továbbá a szőlőtelepet és tanulmányozzák a kertészetet és állattenyésztést. Villásreggelijüket ugyancsak a Pallagon költik el.

Délután a dohánygyárat s a város nevezetességeit fogják megtekinteni.

Pénteken, május 30-án a Hortobágyra rándulnak ki a vendégek, hol a gazdasági és népeleti viszonyokat kívánják tanulmányozni. Este hat óra 57 perczkor tovább utaznak Szerencs-felé.

Ez a kétnapos ünnep programja. Darányi miniszter leiratának ezirányú részénél szinte érdekesebb azonban az a másik, a hol „zajos és fárasztó fogadtatás mellőzését kéri, mivel a társaság komoly tanulmányok szerzése céljából érkezik ide.“

Ennél a kitételnél érdemes megállani. Magasról jövő szó, miniszteri tiltakozás a közvagyonból való dinom-dánom ellen. Anglia gazdái nem inni jönnek, de tanulni akarnak s így sokak fájdalomra az áldomási tor elmarad. Kétszeresen érdekes, hogy miniszteri bársonyszékből hangzik el a józan figyelmeztetés, melyet jó lesz megszívni és észben tartani.

Tanuljunk az angol gazdaktól és vegyünk leczkét attól a magyar minisztertől, a ki nem tartja a tanulmányutak elmaradhatatlan kellékének a bankettet és a toasztokat.

A hurczolkodó Thália.

Színészeink elutazása.

Bucsuzó hölgyek és urak népesítették be tegnap reggel a pályaudvart. A színház tagjai utaztak új állomáshe-lyükre S. A. Ujhelyre, honnan M. Sziget után októberre térnek meg téli tanyájukra kurucz Kassa városába. Egy része színészeinknek már korábban utra

kelt, de ott voltak a tegnapi költözők között a közönség kedvencei közül *Berlányi Vanda, Takács Mariska, Tóth Ilonka, Groó Valéria, Odry Árpád* és mások, kiket tisztelőik és barátai egész serege kísért ki a vasúthoz.

Eleven, színes képet köleszött a peronnak *Thália* hurezkodása. Ott voltak a színház habitúi, a színügyi-bizottság három ügybuzgó tagja, sőt újságíró is akadt a meleg, szeretetteljes bucsuzásnál. Képviselve volt a hadsereg, képviselve a polgári elem, kik zajos éljenzéssel, kendőlobogtatással bucsuztak a színészvonattól, mely kiröbögve a pályaudvarból *Noémit, Gauthier Margitot, Gábor* diákot vitte tőlünk új hazába. idegenbe.

Az elköltözött muzsa temploma árván maradt ma este és eszöndes lesz jó darabig, míg új lakók jönnek a régi fészekbe, felgördül a függöny és újra kezdődik a valóság édes költészete kacajjal, könynyel, lelkes tapsviharral.

Egyelőre azonban nélkülözni fogjuk a játék-világ igazságát és gyönyörűségét, szeretettel gondolva az elköltözött érdeemesekre s a legjobbakat remélve a jövő gárdájától.

*** A város papírszükséglete.** A városi nyomda papírszükséglete sok gondot okozott már a város urainak. Nehány hónap óta ugyanis a város versenyen kívül a *Pongrácz-czeggel* szállította papírszükségletét. Tavaly tudvalevőleg árlejtést hirdetett a város, szükségletének beszerzésére s ez árlejtésre három pályázó jelentkezett. Egyikük, a *hermaniezi* papírgyár hamarosan kilépett a versenyből s így csak ketten vetekedtek a szállítás elnyeréséért: a *Csokonai-nyomda* és *Pongrácz Géza*. A *Csokonai-nyomda* tudvalevőleg előnyösebb feltételeket ajánlott, mint a konkurens pályázó-czég; a tanács azonban ennek dacára *Pongrácznak* adta ki a szállítás jogát. A *Csokonai-nyomda* megfélebbzte ezt a határozatot a közgyűléshez, mely a felelőzés alapján újabb árlejtési hirdetmény kibocsátását rendelte el. Így is történt. Rendbe beérkezett újból a két czégnak pályázata, melyeket holnap délután öt órakor bont fel a *Komlóssy Arthur* elnöklete alatt kiküldött bizottság. Erős harcra van újból kilátás s a két debreczeni czég versenye mindenesetre érdekes.

*** A tisztviselők fizetésjavítása.** A tisztviselők fizetésrendezésének régóta vajudó kérdésében fontos ujság van. E szerint — mint budapesti tudósítónk *telegrafálja* — a pénzügyminiszter felszólította az összes miniszteriumokat: terjesszenek be részletes költségvetést az alájuk rendelt tisztviselők fizetésjavításáról azon az alapon, a mely szerint a magyar hivatalnokok fizetését egyenlővé tennek az osztrákokéval. Eddig négy miniszterium készült el a költség-előirányzattal, de a héten a még hátralevő miniszteriumok is elkészülnek és akkor a pénzügyminiszteriumban értekezlet lesz a tervezet megvalósítására vonatkozólag. Hír szerint egyelőre csak a három leg-

alsó fizetési fokozatokban tervezik a fizetésjavítást.

*** A vármegye közgyűlés előtt.** *Hajdu vármegye* törvényhatóságának állandó választmánya tegnap délelőtt ülésezett *Puky Gyula* főispán elnökletével. Az állandó választmány a ma délelőtt 9 órakor kezdődő *rendes törvényhatósági közgyűlés tárgyának elkészítésével foglalkozott.*

*** A debreczeni diákszázló.** Debreczen hazafias ifjusága nemesak tudományáról, de bátorságáról is ösmeretes volt mindenha. A negyvennyolcas időkben is kardot rántott a haza függetlenségének védelmére. Külön zászló alatt vonult ki Debreczen kollégiumi ifjusága s ez a díszes zászló lelkesítette őt csodás tettekre, mik feledhetetlenné tették a nevét. Ez a zászló sok más erekllyével együtt *Bécsbe* került az elnyomatás idején. A debreczeni ifjuság régen foglalkozik a zászló visszaszerzésének eszméjével, sőt külön gyűlést is tartott ez ügyben. — Először *Thaly Kálmán*hoz fordultak diákjaink. Az öreg kurucz azonban betegeskedése miatt nem segíthette őket szép tervük kivitelében, de ajánlotta maga helyett *Thallóczy Lajost*, Bécsben élő hazánkfiaát, a jeles archeológust, kinek van némi befolyása a Burg muzeumának ügyeiben. *Thallóczy Lajos* a Debreczenből hozzá intézett kérelemre a napokban válaszolt igen szép és megleghangu levélben. Megígérte ugyanis jeles hazánkfia, hogy tőle telhetőleg mindent el fog követni, hogy a debreczeni diákok óhaját mielőbb teljesíthesse s ígéretet tett arra nézve is, hogy az évszázados, becses erekllye visszakérül a debreczeni ös kollégium birtokába. *Thallóczy* levele nagy örömet kellett, nemesak a diákok, de a tanárok körében is.

*** A kovácsok adója.** *Tóth Kálmán* ipartestületi elnöknek az adóarányosításról kidolgozott tervezete gyönyörűen bevált. A szabók hétfői eredimenyes tanácskozásai után tegnap a *kovács-szakosztály* ülésezett az ipartestület tanácsstermében. A tanácskozások két óra hosszáig tartottak, s a kovácsok is megegyezésre jutottak a magukra kivetendő adók tekintetében. Holnap a timárok tartanak gyűlést ugyancsak az adók arányosítása dolgában.

*** Egy község a papja ellen.** *Füzesgyarmat* községben tavaly volt a református hívek papválasztása. A lakosság nagyrésze *Csák Aladár* lelkész köré csoportosult, akit aztán meg is választottak. A kisebbségben maradt rész azonban megfélebbzte e választást a *debreczeni* egyházmegyéhez, mely legközelebb fog döntést hozni ez ügyben. A héten azonban *Csák Aladár* hívei felirtak az egyház megyéhez, hogy várják. örömmel várják megválasztott lelképásztorukat. Az egyházmegye most érdekes kérdés előtt áll: helyet adjon-e a kisebbség körésének, vagy ismerje-e el megválasztott lelkésznek *Csákot*. Mi azt hisszük, és okunk van hinni, hogy az egyház vezetősége a jogosság és béke szempontjából is az utóbbi álláspontra helyezkedik.

*** Seres uram csizmái.** *Seres Lajos*, régi ismert tipikus eszismadiája Debreczennek, még pedig a politikusból való, aki mindazonáltal munkássága, szorgalma utján szép vagyont gyűjtött. Az ő lelkét nem árnyékozta be a szecsessziós kor kulturája s ma is varrott, szép rámás eszismákat készít, olyant, a milyenben jártak őseink. Tegnap vásárra vitte a fényes bőrű, rámás eszismákat, honnan visszatérőben a hadházi országuton eddig ismeretlen tettes feltörte a eszismákat rejtő ládát és 15 párt ellopott. *Seres* jelentést tett a rendőrségnél, mely a tolvaj kilétének kikutatása végett széleskörű nyomozást indított.

*** Az angol klub közgyűlése.** Az angol klub május 27-ikéről elmaradt közgyűlését holnap, esütörtökön este 6 órakor tartja meg. Az elnökség ezuton kéri fel a tagokat, hogy e gyűlésen okvetetlenül jelenjenek meg, a klub könyvtárából kiköleszött könyveket pedig menél előbb adják be.

*** Buzgó laczikonyhások.** A vásár ugyan már egy hét óta elmúlt, hanem azért *Marton Gáborné* és *László Andrásné* továbbra is megtartották sátorukat a vásártéri laczikonyhán. *Pávay Gyula* polgári biztos hasztalan erőlködött a sátorak eltávolításán, a két laczikonyhás fülebotját sem mozgatta a felszólításra és tovább is kiszolgálták a fonatost és a sok jó dísznösület. Végre is a rendőrségnek teljes erélylyel kellett fellépni, hogy a két vakmerő laczikonyhás elbontsa a sátrat. A két asszony ellen folyik a vizsgálat, mely bizonyára érzékeny pénzbírsággal fog végződni.

*** Debreczen—Kassán.** A ezimben lévő helynevek általánosítások: Debreczen alatt az ös-kollégiumot, Kassa alatt pedig az ott ma kezdődő diákkongresszust kell érteni. A debreczeni jogászok megbízottai tegnap este s ma hajnalban utaztak a felvidék metropolisába. A kiküldöttek közül legnagyobb feladata *Fráter Ernő*nek és *Milotai Istvánnak* van, kik a diáksajtó és becsületbiróság ügyét referálják. Debreczennek általában igen szép szerep jutott az országos kongresszuson, nagyobb mint a budapesti és kolozsvári egyetemek ifjuságának. A kassai fellegvárból pedig barátságos üdvözlettel lobognak a kendők Debreczen ifjusága elé, ami könnyen érthető is. Hajduk mennek a Kuruczokhoz.

*** Összeégett gyermekek.** A szülői gondatlanság súlyos szerencsétlenséget okozott tegnap délután — mint budapesti tudósítónk jelenti — *Ujpesten, Pósa Lajos* villamos vasuti alkalmazott felesége a *Baross-utcai* villamtelepen birt lakásán meghagyta nyolcz éves *Margit* nevű leányának, hogy rakjon néhány darab fát a kályhába, öntse le petróleummal s aztán gyújtsa meg. *Pósáné* elment hazulról s kis leánya úgy tett, a mint anyja parancsolta. Mikor azonban a gyújtóval közel ért a petróleummal megitatott fadarabokhoz, a kőolaj fölrobbant s lángra lobbantotta a kis *Margit* ruháját. Mellette állott tizennégy hónapos *Irén* nevű testvérkéje és a szomszédék gyermeke, a 7 éves *Dauka Katieza*. A szerencsétlenség őket sem kímélte meg s néhány pillanat alatt mind a három gyermek iszonyu égési sebeket szenvedett. Jajveszékelésükre berohant a kis *Dauka* apja, anyja, hogy megmentse a gyermekeket, de maguk

is veszedelmesen összeégtek. A kis sebesülteket az újpesti Károlyi-kórházban ápolják. A gondatlan anya ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

* **Pallay Lajos állapota.** Nagyvárad egész társadalma állandó meleg érdeklődéssel várja a híreket Pallay Lajos ágyától. Ezek a hírek — mint *nagyvárad* tudósítónk telefonon jelenti — általában megnyugtatók. A sebesült állapotában napról-napra tart a javulás és az orvosok teljes reménykedéssel tekintenek felgyógyulása elé, ami annál is inkább várható, mert a sebet minden komplikáció elkerülte. A beteg rendszeren táplálkozik és közérzete kielégítő. Pallay Lajost tegnap beretváltta meg a tragikus párbaj napja óta először a borbélyja, aki melegen örvendezett a gyógyulásán.

— Adja isten — mondta — hogy nagyságos urat legközelebb ne az ágyban kelljen beretválnom.

— No iszen most már nincs baj — mosolygott a beteg — csak az isten is úgy akarja, mint maga.

* **A végrehajtó tragédiája.** Izsépen a mult szombaton özvegy Borsi Jánosné borjút adóhátralék fejében lefoglalták és el akarták vinni. A mint a szolgálta udvaron kivezette a borjút, a végrehajtó pedig gyanútlanul utána ballagott, Borsiné — mint nekünk jelentik baltát kapott fel s hátulról hatalmas csapást mért a végrehajtó fejére. Szili György a végrehajtó, az ütéstől rögtön összeesett. A községi szolga ettől úgy megrémült, hogy otthagya a kis borjút és elfutott. Mire segítség érkezett, Szili György meghalt. Borsinét a esendőrok letartóztatták.

* **Az egyetem ünnepe.** Budapestről telegrafálja tudósítónk: A budapesti magyar királyi tudomány-egyetem ma ünnepelte megalapításának százhuszonkettedik évfordulóját. Az ünnep nagymisével kezdődött, a melyet Krizsán Mihály pápai kamarás czelebrált fényes segédlettel a papnövelde-utcai egyetemi templomban. Tíz órakor, a mikor a mise kezdetét vette, a templomot nagy és előkelő közönség szállta meg. Az egyetem részéről megjelent Vécsy rektor, Bókay, Demko és Concha dékánok s a tanári karnak ugyszólván minden tagja. A rektor s a dékánok előtt az egyetem szolgálai a rektori és dékáni jelvényeket tartották. Istentisztelet után az ifjuság és a megjelent közönség átvonult az egyetem disztermébe, a melyet erre az alkalomra ünnepélyesen felékesítettek. Itt Vécsy Tamás udvari tanácsos, rektor, hosszabb nagytudásu beszédet mondott, rátérve Werbőczy tripartitumára és a corpus jurisra. Utána Concha jogkari dékán felolvasta a kari jelentést az 1901—1902. évi pályamunkákról s miután a pályanyertes hallgatóknak átadták a díjakat, Vécsy rektor záróbeszéde az ünnepet bezárta.

* **Dinamit a kályhán.** Hladova árva-megyei községben Bujnák János bánya-munkás dinamitot vitt haza lakására. A föltényeket föltette a kemence tetejére, hogy a gyermekek hozzá ne férjenek.

Vasárnap reggel Bujnák eltávozott hazulról, felesége pedig megfledkezett a dinamitról és felfütötte a kemenczét. Javában patotgott a fa, mikor a dinamit iszonyu durranással felrobbant s — mint lapunknak jelentik — Bujnákét és két gyermekét megölte. A szerencsétlenségért Bujnákot vonják felelősségre.

Szobapadlómaz, Linoleum kapható: Komlóssy Lajosnál.

x **A nagyérdemű közönség** és m. t. vevőim b. figyelmét **kalap, férfi divat- és fehérnemű üzletre** felhívni bátorodom. Üzletem mint minden, ugy a mostani tavaszi idényre is **dusan föl van szerelve minden e szakmában létező újdonságokkal. Megrendeléseket gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen intézem el, t. vevőimnek kívánatra választékot küldök. Békés Lajos** uri-divat üzlete, **Debreczen.**

x **Osztálysorsjegy-vevőknek,** kik kellemes és teljesen megbízható összeköttetésre sulyt fektetnek, ajánljuk a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságot, Budapestben. Mert eltekintve attól, hogy eddig a legtöbbet itt nyerték, az intézet 330.000 koronát kitevő óvadéka, mely a legnagyobb sorsjáték igazgatóságánál, már egy-magában szintén teljes garanciát nyújt a sorsjegy-vásárlókkal szemben elvállal kötelezettségek rendes lebonyolítására nézve. Vidéki ügyfeleknek az intézet azon különös kedvezményt nyújtja, hogy a nyere-ményeket bármely összegben, lejárat előtt is, kívánatra valamely nagyobb vidéki bank- vagy takarékpénztárnáljuttalék és költségmentesen kifizeteti.

x **Dicséretre méltó** nőikalpa újdonságok érkeznek naponta **Rózsa Lajos** női-divat áruházába, hol az idény előrehaladottsága miatt **tavaszi kabátok, gallérok, blousok,** de különösen **napernyők** alkalmi mesés, olesó szabott árban lesznek eladva.

x **Örvendetes** jelenség, hogy reklám mal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint **tősgyökeres magyar gyáros** ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitünő **Pármái ibolya szappant,** mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva **a legérzékenyebb arczbőrűek** is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros **Miskolczon** Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitünő gyermek szappanom fés más mosó szappanaim 20 fillértől felfelé kaphatók.

EGYELETI-ÉLET.

Önképző-egyesületi közgyűlés. Az iparos-ifjuság „Önképző-egyesülete” e hónap 25-én, délután négyórákor tartja évi rendes közgyűlését az „Iparos-Otthon” disztermében. E gyűlésre ezuton is meghívja az egyesület tagjait az elnökség. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Jelentés az egyesület 1901. évi működéséről. 2. Az 1901. évi zárszámadás és a felügyelőbizottság erre vonatkozó jelentésének tárgyalása. 3. Felmentés tárgyában határozat hozatala. 4. Indítványok tárgyalása. 5. Tisztujítás. Az egyület tagjai esetleges indítványait a közgyűlést nyolcz nappal megelőzőleg írásban nyújthatják be az elnökséghez.

TÁVIRATOK.

A király és a „Borsszem Jankó.”

Budapest, május 13. (*Saját tudósítónktól.*) Öfelsége tegnap délután meglátogatta a képzőművészeti tárlatot. A nagyteremben *Bracht* egyik szecessziós festményénél, mely a téli napot ábrázolja a felső Spere vidékén, a következő megjegyzést tette a király;

— *Ezt a képet már láttam a Borsszem Jankóban, mint téli bundát.*

A király humoros megjegyzését általános derűtség és nevetés követte. A felség különben láthatólag jól találta magát a tárlaton, s megelégedésének több ízben kifejezést is adott. Majdnem minden művet megdicsért, kivéven a szecessziós dolgokat, melyekről épen nem nyilatkozott. Ez kitészik a fenti hatalmas megjegyzésből is.

Szerb kormányválság.

Belgrád, május 13. (*Saját tudósítónktól.*) A válság oka az az előzetes szerződés, melyet Milovanovics a kölesön tárgyában hazahozott. E szerint a kormánynak a francziákkal szemben azt a kötelezettséget kell vállalnia, hogy a törlesztéseket mindenkor pontosan fogják teljesíteni. A minisztertanács nem fogadta el ezt az előzetes szerződést és a szkupcsina is kétségtelenül el fogja vetni. A kormány pénzt nem tud szerezni és egyelőre az egyedáruságok igazgatóságától vesz kölesön egyik milliót a másik után, de ez a forrás is már-már kimerült. A belga kölesönt sem fogadhatják el, mert 90-es árfolyam mellett 5 százalékos kölesönt kínálnak, de ezt is csak ugy, ha Topsiderben játékbankot állithatnak fel. A Vuics-kormány már a tönk szélére vitte az országot, a mi abból is kiderül, hogy az aranyázsíó rohamosan emelkedik. Így legfeljebb napok kérdése, hogy Pasic Nikola kormányra kerüljön. Pasic radikálisokból és haladó pártiakból fog fuzóis kabinetet csinálni és a külpolitika terén Szerbiának két év óta követett irányát megtartani.

A magyar parlament részvéte.

Páris, május 13. (*Saját tudósítónktól.*) A Martinique szigetén levő St. Pierre város katasztrófájáról meglehangon emlékezett meg Apponyi Albert a magyar parlamentben, mely

A „Magyar Király” kávéház

helyiségében ma és a következő napokon minden este a . . .

budapesti első női-zenekar hangversenyt tart. Pontos és gyors kiszolgálásról **ERŐS JAKAB** kávéháztulajdonos gondoskodik.

a francia senatusnak részvét táviratát is küldött. Ez atávirat és megemlékezés egész Párisban és Franciaországban mély benyomást keltett. Ma az összes francia lapok szép szavakban emlékeznek meg a magyar parlament nemeslelkűségéről.

Az elhamvadt város.

Páris, május 13. (*Saját tudósítónktól.*) Marseilleből, Havereből és Bordeauxból érkező táviratok arról az aggodalomról szólnak, a melylyel ezekben a Martinique szigetével legsűrűbben érintkező kikötővárosokban St.-Pierréből jövő híreket várják. Mindenütt gyűjtést indítottak. Bordeauxból szerdán több kereskedő megy Southkamptomba, hogy onnan a katasztrófa színhelyére menjen.

Százezer koronás adomány.

Temesvár, május 13. (*Saját tudósítónktól.*) Sailer Antal előkelő temesvári polgár tegnap százezer koronát adott át Dr. Telbisz Károly polgármesternek, a Temesvár városi polgári menház alapításra.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Késelés a Rózsabokorban.** A Rózsabokor egyik legkedvesebb mulatóhelye Debreczennek. Minden este vidám pohár-ésengés s borközi enyelgések szelid hangjai lebbentik meg a tiszta levegőt. Néha néha aztán szenzációja is akad a vigadónak. Tavaly például csinos kis verekedést rögtönzött ott Pócsi Miklós egyik czimborájával, Varga Gáborral. A verekedés hevében Pócsi késével hasbaszurta Vargát, ki jajszó nélkül összeesett. Szerencsére nem halt meg az összeszurt Varga, de hat hétig nyomta az ágyat. Dr. Oláh Miklós elnöklete alatt tegnap itélkezett ez ügyben a debreczeni kir. törvényszék. Pócsi Miklóst nyolcz hónapi börtönre ítélte a bíróság, az elítélt azonban felebbezett.

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

A „Szabadság“ mai számában megjelent „Romlott hus a mészárszékekben“ című újdonságban olyan kompromittáló adatok foglaltatnak ellenem, a melyek üzleti reputációmát mélyen sértik, ép ezért nem hagyhatom azokat szó nélkül.

Nem felel meg a valóságnak, hogy tőlem három hónappal ezelőtt a hatóság romlott húst kobozott el. Nemcsak 50 kilót, de ötven dekát sem.

Mióta üzletem fennáll semminemű kihágásért büntetve nem voltam, nincs okom tehát félni azoktól a fenyegetésektől, a melyeket az említett hír magában foglal.

Csak különös jóakaratomnak tulajdonítható, hogy az alaptalan meghurczoltatás miatt a törvényes megtorlástól elallok.

Debreczen, május 12.

Nagy Jakab.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget A szerk.

REGENYCSARNOK.

A GYERMEK.

Irta: *Boy-Ed Ida.*

Fordította: *Gelsei Gyula.*

Willibald támolyogva ment ki a házból s céltalanul bolyongott az utcázakon.

Érezte, hogy egy haldokló hívja, ámbar egyetlen szóval sem panaszolja szenvedését s nem kér részvétet.

És fiát akarja látni? Borzongás futott végig rajta. Hát nem gyülné a gyermeket? Lehet-e a kívánság más, mint kinzó kíváncsiság?

Lassacskán jutottak eszébe a fontos kérdések. Mit szól majd Katinka? Elegendi-e fiát erre a találkozásra? Bizonyára nem, hisz föl sem foghatja, mi célja lehetne mindennek? „Mi a célja?“ — ez volt első kérdése minden dologban.

Kijelentette feleségének, hogy másnap a délvidékre utazik, már mindent rendbehozott a városban s magával viszi a gyermeket is.

Katinka sirva fakadt, a gyermek is elkezdett jajgatni.

Willibald úgy érezte, hogy megmeckült, amikor a vasúti kocsit ajtaját tompán becsapták s a mozdony éles fütytyel jelezte az indulást. Katinka sirva állott a vasúti töltésen Willibald valamit megmagyarázhatatlan érzelemtől indítatva oda kiáltotta neki: „Vigyázzok rá éjjel-nappal. Légy nyugodt!“

A gyermek nem sirt, sok új látnivaló tárult eléje. Még nem utazott vonaton, csodálkozással, félelemmel eltelve szóltanul ült helyén.

A kocsit gyorsan haladt. A gyermek a vakító napfénytől s a melegtől egyszerre elálmosodott. Willibald égő szemekkel nézett maga elé. Betegnek, öregnek látszott.

Évek óta táplált, forró vágyának teljesülése megtörte erejét.

A kocsit átrobogott a hidon.

A régi városkának szűk, hosszán huzódó utcáján haladtak, villák, házak között a sziklaoldalon egymagában álló vendégfogadó felé. Odaértek.

(Folyt. köv.)

Kiadó laptulajdonosok:
Dobschorb és Popovits.

Eddig több mint
10.000,000 koronát

fizettünk ki

**osztálysorsjegy
nyeremények..**

fejében.

A most kezdődő huzáshoz ajánljuk

osztálysorsjegyeinket

az alábbi áron:

egy egész sorsjegy	— — — —	12.— kor.
egy fél sorsjegy	— — — —	6.— „
egy negyed sorsjegy	— — — —	3.— „
egy nyolczad sorsjegy	— — — —	1.50 „

! Pontos kiszolgálás!

!! Teljes titoktartásnyerés esetén!!

MERKUR-BANK

Budapest, IV. ker., Váci-utca 37. szám.

M e g h í v ó

a debreczen-füzesabony-ohát polgári h. é. vasut r.-társaságnak

1902. évi május 31-én — szombaton — délután 2 1/2 órakor

Debreczenben, a városház tanácstermében tartandó

rendes közgyűlésére.

N a p i r e n d :

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1901. évi mérleg végleges megállapítása és határozat a tiszta nyereség hovatfordítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránt.
4. Az igazgatóság esetleges kiegészítése.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása 1 évre.

Debreczenben, 1902. május 6-án.

Az Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

Azon részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal Budapesten: a Budapesti Bankgyűlés R. T.-nál (V. Fűdő-u. 1.) vagy M—m. Frankfurtban: von Erlanger & Söhne bankcégnél letenni. Az államkincstár, valamint Hajdu- és Hevesmegye, ugyszintén az egri főkáptalan ezen kötelezettség alól fel van mentve.

Minden letett részvény 1 szavazatra jogosít.

us 14.
hosszan
házak
ban álló

22 május 14.

... 50 évi siker ...

ESZÉKI
ARCZENŐCS
ÉS ESZÉKI
SZALVATOR-SZAPPAN

... átvonítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

PIENES J. C. 'SZALVATOR'
gyógytárából.
ESZÉKEN, Felsőváros.

... 70 fil. és 1 kor. ...
... 1 kor. ...
... 1 kor. 20 fil. ...
... 2 kor. ...

... minden ártalmat alkati-
... 71,012
... B. m. rendeletnek.

FORAKTAR, BUDAPESTEN

PÖRÖK JÓZSEF

... Király-utca 12 és Andrassy-ut 29.

Árleszállítás

1902 május 1-től

Pirszen (Cox)

1 mm. 3 K. 60 f.

Debreczen sz. kir. város
légszeszgyárában.

Ugyanott fekete

köszén-kátrány

1 mázsa 8 kor.

Nagyon vevőknek és elarusítók-
nak kedvezmény.

Felvilágosítás

vagyon, család, vagy magánszemélyről bár-
hol is lelkiismeretesen és bizalommal
teljesít

A. WOLFFSKY, Berlin

N. 37. tudakozó intézete.

Alapítva 1884-ben.

Moly, kár ellen biztosító
megóvó intézet
VÉGH GYULA
szőcsmester,

Debreczen, Gróf Degenfeld (Rozsa-
ter 3 sz. Szikszai-haz.

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség becses figyelmét felhívni **elsőrangú**
szücs-műhelyem berendezésére, ahol
elvallalok mindenféle teli ruhák nyári
gondozását u. m. utazo bundák, láb-
védők koci takarók, szőnyegek, női-
és férfi felöltök stb. a legnagyobb fel-
ügyelet mellett elfogadok. Műhelyem pon-
tos és szoliditásáról méltóztassék meggyő-
ződni.

Anyaralásra beadott) ruhák tűz ellen
biztosított helyen tartatnak.

Lévelező-lapok címre küld-
vése után hazhoz is elküldök.

Főnyeremény szerencsés esetben 1.000.000 korona.

Január		Február		Március		Április		Május		Június	
1 Szerda	352	1 Szombat	82039	1 Szombat	29791	1 Kedd	5191	1 Csütörtök	98526	1 Vasárnap	63266
2 Csütörtök	4901	2 Vasárnap	98528	2 Vasárnap	39278	2 Szerda	11885	2 Hétfő	364	2 Hétfő	82051
3 Hétfő	11874	3 Hétfő	375	3 Hétfő	45070	3 Csütörtök	29794	3 Szombat	4913	3 Kedd	98540
4 Szombat	5175	4 Kedd	4904	4 Kedd	57790	4 Péntek	39281	4 Vasárnap	5195	4 Szerda	371
5 Vasárnap	39271	5 Szerda	5185	5 Szerda	63257	5 Szombat	45075	5 Hétfő	11889	5 Csütörtök	4916
6 Hétfő	39271	6 Csütörtök	11878	6 Csütörtök	82043	6 Vasárnap	57794	6 Kedd	29797	6 Péntek	5196
7 Kedd	45065	7 Péntek	29789	7 Péntek	98531	7 Hétfő	63261	7 Szerda	39284	7 Szombat	11892
8 Szerda	57784	8 Szombat	39276	8 Szombat	359	8 Kedd	82046	8 Csütörtök	45078	8 Vasárnap	29790
9 Csütörtök	63251	9 Vasárnap	45068	9 Vasárnap	4907	9 Szerda	98535	9 Péntek	57798	9 Hétfő	39289
10 Péntek	82026	10 Hétfő	57787	10 Hétfő	5189	10 Csütörtök	362	10 Szombat	63264	10 Kedd	45081
11 Szombat	98526	11 Kedd	63255	11 Kedd	11881	11 Péntek	4910	11 Vasárnap	82049	11 Szerda	59861
12 Vasárnap	253	12 Szerda	82040	12 Szerda	29792	12 Szombat	5192	12 Hétfő	98538	12 Csütörtök	63268
13 Hétfő	4902	13 Csütörtök	98529	13 Csütörtök	39279	13 Vasárnap	11887	13 Kedd	365	13 Péntek	82052
14 Kedd	5182	14 Péntek	98530	14 Péntek	45077	14 Hétfő	29795	14 Szerda	4914	14 Szombat	98541
15 Szerda	11875	15 Szombat	82041	15 Szombat	45077	15 Kedd	39282	15 Csütörtök	5196	15 Vasárnap	372
16 Csütörtök	29787	16 Vasárnap	63256	16 Vasárnap	57791	16 Szerda	45076	16 Hétfő	11890	16 Hétfő	4917
17 Hétfő	39272	17 Hétfő	57788	17 Hétfő	82044	17 Csütörtök	57795	17 Szombat	29798	17 Kedd	5199
18 Szombat	45066	18 Kedd	45069	18 Kedd	98532	18 Péntek	63262	18 Vasárnap	39285	18 Szerda	11893
19 Vasárnap	57785	19 Szerda	39271	19 Szerda	360	19 Szombat	82047	19 Hétfő	45079	19 Csütörtök	34052
20 Hétfő	63263	20 Csütörtök	29790	20 Csütörtök	4908	20 Vasárnap	98536	20 Kedd	57799	20 Péntek	39290
21 Kedd	82037	21 Szombat	11879	21 Szombat	5190	21 Hétfő	363	21 Szerda	63265	21 Szombat	45082
22 Szerda	98527	22 Vasárnap	5186	22 Vasárnap	11882	22 Kedd	4911	22 Csütörtök	82050	22 Vasárnap	59852
23 Csütörtök	351	23 Hétfő	4905	23 Hétfő	29793	23 Szerda	5194	23 Péntek	98539	23 Hétfő	63268
24 Hétfő	4903	24 Kedd	357	24 Kedd	39280	24 Csütörtök	11888	24 Szombat	366	24 Kedd	82053
25 Szombat	5184	25 Szerda	4906	25 Szerda	45074	25 Péntek	29796	25 Vasárnap	4915	25 Szerda	98542
26 Vasárnap	11876	26 Hétfő	358	26 Hétfő	57792	26 Szombat	39282	26 Hétfő	5197	26 Csütörtök	372
27 Hétfő	29787	27 Csütörtök	5187	27 Csütörtök	63260	27 Vasárnap	45077	27 Kedd	11891	27 Péntek	4918
28 Kedd	39271	28 Péntek	11880	28 Péntek	82036	28 Hétfő	57796	28 Szerda	29799	28 Szombat	5206
29 Szerda	45067	29 Szombat	98534	29 Szombat	98534	29 Kedd	63263	29 Csütörtök	39287	29 Vasárnap	11894
30 Csütörtök	57786	30 Vasárnap	361	30 Vasárnap	361	30 Szerda	82058	30 Hétfő	45080	30 Hétfő	24053
31 Péntek	63254	31 Hétfő	4909	31 Hétfő	4909						

Nyujtunk kezet a szerencsésnek.

Rendelje meg azon számot,
mely az Ön születés- vagy neve-
napjára esik. — Megrendeléseit
sürgősen kérem, hogy a kívánt
számokat annál biztosabban meg-
küldhessem.

Megrendeléseit küldje

Wolf Hugó

bankházához

Budapest, V. ker. Bálvány-utca 10. sz.

A sorsjegyek ára:

az I-ső osztályhoz
Kor. $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$
12.— 6.— 3.— 1.50

Az összeget legelőszérűbb a
megrendeléssel egyidejűleg posta-
utalványon beküldeni.

Július		Augusztus		Szeptember		Október		November		December	
1 Kedd	39291	1 Péntek	11899	1 Hétfő	5153	1 Szerda	382	1 Szombat	5169	1 Hétfő	5163
2 Szerda	45083	2 Szombat	34057	2 Kedd	11559	2 Csütörtök	5157	2 Vasárnap	11565	2 Kedd	11568
3 Csütörtök	59853	3 Vasárnap	39294	3 Szerda	13378	3 Péntek	11562	3 Hétfő	13385	3 Szerda	13388
4 Péntek	63270	4 Hétfő	45086	4 Csütörtök	34064	4 Szombat	13381	4 Kedd	34070	4 Csütörtök	34073
5 Szombat	82054	5 Kedd	59857	5 Péntek	39299	5 Vasárnap	34067	5 Szerda	41598	5 Péntek	41512
6 Vasárnap	98543	6 Szerda	63273	6 Szombat	45090	6 Hétfő	41595	6 Csütörtök	45090	6 Szombat	45099
7 Hétfő	98543	7 Csütörtök	82057	7 Vasárnap	59860	7 Kedd	45093	7 Péntek	59866	7 Vasárnap	59869
8 Kedd	374	8 Péntek	98548	8 Hétfő	66401	8 Szerda	59863	8 Szombat	66407	8 Hétfő	66410
9 Szerda	4919	9 Szombat	378	9 Kedd	82060	9 Csütörtök	66404	9 Vasárnap	82067	9 Kedd	82070
10 Csütörtök	11551	10 Vasárnap	4925	10 Szerda	98550	10 Péntek	82063	10 Hétfő	387	10 Szerda	386
11 Hétfő	11894	11 Hétfő	11555	11 Csütörtök	9851	11 Szombat	384	11 Kedd	5161	11 Csütörtök	5164
12 Szombat	34054	12 Kedd	13376	12 Péntek	5154	12 Vasárnap	5158	12 Szerda	11566	12 Péntek	11569
13 Vasárnap	45084	13 Szerda	34060	13 Szombat	11560	13 Hétfő	11563	13 Csütörtök	13386	13 Szombat	13389
14 Hétfő	59854	14 Csütörtök	39297	14 Vasárnap	13379	14 Kedd	13384	14 Péntek	34071	14 Vasárnap	39291
15 Kedd	63271	15 Hétfő	45087	15 Hétfő	34065	15 Szerda	34068	15 Szombat	41599	15 Hétfő	41514
16 Szerda	82055	16 Szombat	59858	16 Kedd	39290	16 Csütörtök	41596	16 Vasárnap	45097	16 Kedd	45100
17 Csütörtök	98545	17 Vasárnap	63274	17 Szerda	45091	17 Péntek	45094	17 Hétfő	59867	17 Szerda	59870
18 Hétfő	375	18 Szombat	82058	18 Csütörtök	59861	18 Szombat	59864	18 Kedd	66408	18 Csütörtök	66411
19 Szerda	4923	19 Hétfő	98548	19 Péntek	66402	19 Vasárnap	66405	19 Szerda	82068	19 Péntek	82071
20 Vasárnap	11552	20 Kedd	379	20 Szombat	82061	20 Hétfő	82064	20 Csütörtök	388	20 Szombat	387
21 Hétfő	11898	21 Szerda	5151	21 Vasárnap	9852	21 Kedd	385	21 Hétfő	5162	21 Vasárnap	5165
22 Kedd	34055	22 Csütörtök	11556	22 Szombat	382	22 Szerda	5159	22 Szombat	11567	22 Hétfő	11571
23 Szerda	39293	23 Hétfő	13377	23 Kedd	11561	23 Csütörtök	13384	23 Vasárnap	13387	23 Kedd	13390
24 Csütörtök	45085	24 Szombat	34061	24 Szerda	13380	24 Péntek	13381	24 Hétfő	34074	24 Szombat	39292
25 Péntek	59856	25 Vasárnap	39298	25 Csütörtök	34066	25 Szombat	34069	25 Kedd	41599	25 Csütörtök	41515
26 Szombat	63272	26 Hétfő	45089	26 Hétfő	41597	26 Vasárnap	41597	26 Szerda	59868	26 Péntek	59871
27 Vasárnap	82056	27 Kedd	59859	27 Szombat	45092	27 Hétfő	45095	27 Csütörtök	59868	27 Szombat	59871
28 Hétfő	98546	28 Szerda	63275	28 Péntek	59862	28 Vasárnap	59865	28 Hétfő	66409	28 Vasárnap	66402
29 Kedd	377	29 Csütörtök	82059	29 Szombat	66403	29 Kedd	66406	29 Szombat	82069	29 Hétfő	82072
30 Szerda	4924	30 Szombat	98549	30 Hétfő	82062	30 Csütörtök	82066	30 Vasárnap	389	30 Kedd	382
31 Csütörtök	11554	31 Vasárnap	380	31 Kedd	82062	31 Péntek	386			31 Szerda	5166

Huzás már május 22. és 23-án.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételéért 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KI
eladni vagy venni kíván
butort földet
bort szőlőt
üzletet
házat stb.
szobaleányra
szolgállóra
kocsisra
házmesterre
háztartásra
nevelőre

üzletlátsra
stb.-re
van szüksége

adja fel hirdetését
a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Ház eladó
Bathányi-utca 11. szám
alatt 15000 forintért.

Legalkalmasab ajándék
egy fényképező kamra.
Kellemes szórakozás és

hasznos időtöltés. Ingyen
oktatás és utasítás. Tes-
sék árlapot kéri

Komáromi József fényké-
pészeti szaküzletéből Deb-
reczen, Piacz 12.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánál
Hatvan u. 4 sz. (Koszor-
us-ház), hol mindennemű
földfestékek valamint pil-
lanat alatt száradó szo-
bapadló és butor lak-
kok, firnisz, vékony és
vastag asztalos enyv 38
kr. kilója és minden e
szakmába vágó cikkek
olesobbán mint bárhol a
nagyérdemű közönség ren-
delkezésére állanak.

Vaj,
naponta friss
kilója 1 frt. 20 kr-ért
kapható
DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-u. 38.

Martinkán
négy nyilas szőlő nagy.
pajtával együtt eladó
Czim a kiadó hivatalban

Tizenkét hold ondó
föld épületekkel, kut-
tal eladó. Bővebbet
Széchenyi-utca 6. sz.,
a zsák-üzletben.

Nyaraló eladó
sétakertben 600 négyszög-
öl területtel 4000 forintért
Értekezhetni a kiadóhiva-
lunkban.

**Kitünő Homoki vegyes faj-
bor 1 liter . . . 28 kr.**
**Kitünő Érmelléki Rizling
bor 1 liter . . . 35 kr.**
**Kitünő Magyarádi 1898.
évi 1 liter . . . 40 kr.**

A borok valóságos és tiszta-
ságaért kezességet vállal

Kontsek Géza,
fűszer- és borkereskedő
Debreczen, Kossuth-u.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziaszer, a mely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsölésül alkalmaztatik
köszvényél, csúznál és megbüléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt
bevásárláskor óvatosak leg-
gyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban „Horgony” védjeggyel
és a „Richter” cégjegyzéssel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Főraktár: **Török József**
gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Vászon, kész fehérnemű,
Menyasszonyi kelengye, Sző-
nyeg, függöny, Butorszövetek
↔ nagy raktára ↔
**Donogán és —
— Somossy**
Kunz József és Társa
utódai cégnél — Kis-
templom-bazár.

Megérkeztek!
A legszebb tavaszi ujdonságok
női divatszövetekben
Bluz selymekben,
Tennis, chiné és
De laine szövetekben,
napernyőkben.
Szabó Lajos fiai
cégnél,
Debreczen — Rózsatér.

**Tavaszi és nyári idény
1902**
Valódi brüni szövetek.
Egy szelvény 3.10 méter hosszú,
teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mel-
lény) csak
frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó } valódi
" 6.— és 6.90 jobb } gyapju-
" 7.75 finom } szövet.
" 8.65 finomabb }
" 10.— legfinomab }
Egy szelvény fekete salonöltönyhöz 10 frt.,
ugy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-
garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és
megbízhatónak elismert posztógyári raktár által
Siegel-Imhof Brünben
Minta ingyen és bérmentve. Mintasze-
rinti szállításért biztosíték. Magánvevők, ha
közvetlen rendelik fennli gyári-forrásnál, jelen-
tékenyen takarítanak.

Csèpléshez!

A Magyar Általános Kőszénbánya r.t.
B u d a p e s t.

Ajánlja:

Tatai
Királdi
Sajó-Szent-Péteri jó minőségű szeneit
Dőroghi }
Tokodi } rendkívül jutányos áron.
Ebszönyi }
Mészpor trágyázáshoz

! Tatai tojás szén (brikett)! Ebszönyi mész!

A tatai tojás szén (brikett) minőségben vete-
kedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb!